

PYHÄ PIETARI

I. Kutsumus. Vaikka nimi tavallisesti käännetään ”Pietariksi”, Kristuksen Simonille antama nimi Kefas (Matt. 16:18; Joh. 1:42; vrt. 1. Kor. 1:12; 1. Kor. 15:5; Gal. 1:18) tarkoittaa pikemminkin ”kalliota” kuin ”kiveä”. Tämän uuden nimen armosta Simon-Pietari osallistuu Jahven ja hänen Messiaansa kestäväan lujuuteen ja järkkymättömään uskollisuuteen. Tämä kertoo hänen poikkeuksellisesta asemastaan.

Jos Pietari valittiin, syynä ei voi olla hänen persoonallisuutensa, olipa se kuinka viehättävä tahansa, eikä mikään ansio (ei edes ennen hänen kieltämistään). Tämä ilmainen valinta ja siihen liittyvä suuruus perustuvat siihen missioon, jonka Kristus uskoi hänelle ja joka hänen tuli täyttää rakkauden uskollisuudessa (Joh. 21:15 ff.).

2. Ensisijaisuus. Yksi ensimmäisistä, Simon sai Jeesukselta kutsun seurata häntä (Joh. 1:35–42). Synoptikot näyttävät jopa tekevän Pietarista ensimmäisenä kutsutun opetuslapsen ja ennakoivan hänen ensisijaisuuttaan Jeesuksen maallisen elämän aikana (Matt. 4:18–22 rinnakk.). Oli miten oli, Pietarilla on opetuslasten joukossa huomattava asema: hän on apostolien luetteloiden kärjessä (Matt. 10:2) tai kolmen erityisasemassa olevan ryhmässä (Matt. 17:1 rinnakk.); Kapernaumissa Jeesus asuu tavallisesti hänen talossaan (Mark. 1:29); hän puhuu muiden puolesta (Matt. 16:23; Matt. 18:21; Matt. 19:27), varsinkin sillä juhlallisella hetkellä, jolloin hän tunnustaa Jeesuksen messiaanisuuden (Matt. 16:16 rinnakk.; Joh. 6:68). Ylösnousemuksen enkelien pyhille naisille uskomassa viestissä mainitaan erityisesti Pietari (Mark. 16:7); Johannes antaa hänen mennä ensimmäisenä hautaan (Joh. 20:1–10); ja ennen kaikkea ylösnousut Kristus ilmestyy Kefakselle ennen kuin näyttäytyy kahdelletoista (Luuk. 24:34; 1. Kor. 15:5). Kauttaaltaan UT:ssa tuodaan esiin Pietarin tämä ensisijaisuus. Se ei kuitenkaan sulje pois Jumalan suunnitelman työlästä selvittämistä (vrt. Ap. t. 10–15 ja Gal. 2 universaalisuuden yhteydessä), apostolien yhteistä vastuuta eikä Paavalin aloitteita. Kääntymyksensä jälkeen tämä, vaikka oli tietoinen erityisestä kutsumuksestaan (Gal. 1:15 f.), lähti Jerusalemiin tavataksaan Pietarin (Gal. 1:18); ja muistelllessaan jopa Antiokian tapausta (Gal. 2:11–14), jossa arka Pietari epäröi, miten käytännön tilanteessa tuli menetellä, Paavali puhuttelee Pietaria sellaisena, jonka auktoriteetti vetää koko Kirkon mukaansa.

III. Missio. Tämä Pietarin ensisijaisuus perustuu hänen missioonsa, joka ilmaistaan useissa evankeliumiteksteissä.

a. Matt. 16:13–23. Uutena Abrahamina, louhoksena, josta hakataan eläviä kiviä (vrt. Jes. 51:1 ff. ja Matt. 3:9), ja perustuksena, jolle Kristus rakentaa eskatologisen yhteisönsä, Pietari saa mission, josta koko kansan tulee hyötyä. Pahan voimia vastaan, jotka ovat kuoleman valtoja, Pietarin varaan rakennettu Kirkko on varma voitostaan. Näin Pietarille, joka tunnisti Jeesuksessa elävän Jumalan Pojan, uskotaan ylin missio koota ihmiset yhteyteen, jossa he saavat autuaan ja iankaikkisen elämän. Samoin kuin ruumiissa elintärkeä toiminto ei voi lakata, niin Kirkossa, elävässä ja eläväksi tekevässä elimistössä, Pietarin on tavalla tai toisella oltava jatkuvasti läsnä välittääkseen uskoville lakkaamatta Kristuksen elämää.

b. Luuk. 22:31–32 ja Apostolien teot. Viitaten epäilemättä nimeensä Jeesus ilmoittaa Pietarille, että tämän tulee kieltämisestään palattuaan ”vahvistaa veljiään”; Kristuksen rukouksen ansiosta hänen uskonsa ei katoa. Juuri tämä onkin Pietarin missio, jota Luukas kuvaa Apostolien teoissa: hän on yläsaliin kokoontuneen ryhmän johdossa (Ap. t. 1:13); hän johtaa Mattiaan valintaa (Ap. t. 1:15); hän tuomitsee Ananiaan ja Safiran (Ap. t. 5:1–11); muiden hänen kanssaan olevien apostolien nimissä hän julistaa väkijoukoille ylösnousseen Kristuksen messiaanista kirkastamista ja ilmoittaa Hengen lahjasta (Ap. t. 2:14–36); hän kutsuu kaikkia ihmisiä kasteelle (Ap. t. 2:37–41), myös ”pakanoita” (Ap. t. 10:1–11:18), ja tarkastaa kaikki seurakunnat (Ap. t. 9:32). Merkinä vallastaan elämän yli hän parantaa Jeesuksen nimessä sairaita (Ap. t. 3:1–10) ja herättää kuolleen eloon (Ap. t. 9:36–42). Toisaalta se, että Pietari joutui perustelemaan menettelyään Korneliuksen kasteen yhteydessä (Ap. t. 11:1–18), Jerusalemin kirkolliskokouksen kulku (Ap. t. 15:1–35) sekä eräät Paavalin viittaukset (Gal. 1:18–2:14) osoittavat, että Jerusalemin Kirkon johdossa, joka oli suuressa määrin kollegiaalinen, Jaakobilla oli tärkeä asema ja hänen suostumuksensa oli ratkaiseva. Mutta nämä seikat ja niiden keskinäinen suhde eivät suinkaan ole esteenä Pietarin primaatille ja missiolle, vaan valaisevat niiden syvää merkitystä. Jaakobin auktoriteetin juuret ja ilmenemismuoto eivät näet ole samat kuin Pietarin: erityisellä perusteella Pietari sai tehtäväkseen välittää pettämätöntä uskon sääntöä (vrt. Gal. 1:18), ja hän on elämän lupauten haltija (Matt. 16:18 f.).

c. Joh. 21. Juhlallisessa ja ehkä oikeudellisessa muodossa ylösnousut Kristus uskoo kolmasti Pietarin huoleksi koko laumansa johtamisen, karitsat ja lampaat. Tämä missio on ymmärrettävä Hyvän paimenen vertauksen valossa (Joh. 10:1–28). Hyvä paimen pelastaa lampaansa, jotka on koottu yhdeksi laumaksi (Joh. 10:16; Joh. 11:52), ja niillä on hänessä elämä yltäkyllin; niiden puolesta hän antaa jopa oman elämänsä (Joh. 10:11). Siksi Kristus, ilmoittaessaan Pietarille tämän tulevasta marttyyrikuolemasta, lisää: ”Seuraa minua.” Jos Pietarin on kuljettava Mestarinsa jäljissä, hänen tulee tehdä se antamalla elämänsä; mutta myös välittämällä lampailleen iankaikkista elämää, jotta ne eivät koskaan joutuisi kadotukseen (Joh. 10:28).

Seuratessaan Kristusta, Kalliota, elävää kiveä (1. Piet. 2:4), Pietari on paimen, jolla on valta päästää uskolliset Kirkkoon, toisin sanoen pelastaa heidät kuolemasta ja välittää heille jumalallinen elämä. Näin Pietari, joka aloitti Kirkolle olennaisen tehtävän, on todella Kristuksen ”sijainen”. Tämä on hänen missionsa ja sen suuruus.

PL

Katso myös: → Apostolit — edifier III 1 — eglise III 2 c, IV 2, V 2 — Paimen ja lauma NT 2 — rocher I — suivre 2 b